

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

Проректор із науково-педагогічної
роботи

А.В. Овчаренко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ БІБЛІОТЕЧНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АРХІВНИХ УСТАНОВАХ»

Ступінь доктора філософії
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»

2022-2023 навчальний рік

Розробник: Якименко Світлана Іванівна, докторка педагогічних наук,
професорка _____ (Якименко С.І.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної
освіти

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри _____ (С. І. Якименко)

Анотація

Робоча програма дисципліни «Основи бібліотечної інформаційної культури та дослідницької діяльності в архівних установах» складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому рівні галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Вона спрямована на забезпечення майбутніх докторів філософії у галузі освітніх, педагогічних наук системою теоретичних знань і фахових компетентностей, передбачених ОНП, зокрема опанування здатності до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел, здатністю до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, а також здатністю збирати дані для наукового дослідження з проблем педагогічної освіти і науки систематизувати та інтерпретувати їх.

Ключові слова: педагогіка, інформаційна культура, бібліотечна культура, дослідницька діяльність, архівна установа.

Annotation

The working program of the discipline "Fundamentals of library information culture and research activities in archival institutions" is based on the educational and scientific program of training of higher education at the third level of knowledge 01 Education / Pedagogy specialty 011 Educational, pedagogical sciences. It is aimed at providing future doctors of philosophy in the field of educational, pedagogical sciences with a system of theoretical knowledge and professional competencies provided by ONP, including mastering the ability to search, systematize, critically interpret and analyze information from various sources, ability to generalize, analyze and synthesize thinking to understand the processes and phenomena in the field of education, the ability to establish cause-and-effect relationships, as well as the ability to collect data for research on the problems of pedagogical education and science to systematize and interpret them.

Key words: pedagogy, information culture, library culture, research activity, archival institution.

1. **Опис навчальної дисципліни**

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
	Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – наукова стаття відповідно до теми дисертаційного дослідження		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-3-й	
Загальна кількість годин 120		<i>Семестр</i>	
		4-й (1 кредит) 5-й (3 кредити)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь – доктора філософії	<i>Лекції</i>	
		20	
http://moodle.mdu.edu.ua/ my		<i>Практичні, семінарські</i>	
		30	
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		70	
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – українська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 50 год. аудиторні заняття, 70 год. – самостійна робота (40~60%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Метою курсу є розвиток дослідницької компетентності майбутнього доктора філософії шляхом формування в аспірантів інформаційно бібліотечної культури та навичок використання архівних документів під час наукового пошуку та написання дисертаційної роботи через опанування здатності до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел, здатності до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, а також здатності збирати дані для наукового дослідження з проблем педагогічної освіти і науки.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи бібліотечної інформаційної культури та дослідницької діяльності в архівних установах» є ознайомлення здобувачів з бібліотечно-інформаційним обслуговуванням та системою й мережею архівних установ в Україні, складом, структурою та правовими засадами Національного архівного фонду України; опанування знаннями, що стосуються особливості роботи виробничих підрозділів архіву та основних архівних технологій, а також принципів організацією та методикою проведення експертизи цінності архівних документів для вирішення наукової проблеми дослідження; набуття практичного досвіду науково-дослідної та методичної роботи архівних установ; навчання осмислено використовувати основні напрями і форми роботи з архівною інформацією. Завданнями вивчення дисципліни є також формування професійно-дослідницьких знань у здобувачів про техніки роботи та варіанти описання архівних документів

В дисертаційному дослідженні й сприяння особистісному розкриттю здобувачами свого творчого потенціалу, освоєнню професійного мислення, розкриттю комунікативних здібностей для збагачення власної професійної компетентності та вирішення будь-яких педагогічних завдань чи наукових проблем.

Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «Основи бібліотечної інформаційної культури та дослідницької діяльності в архівних установах» передбачає наявність фундаментальних і системних знань із таких дисциплін: «Методологія, організація та технологія наукових досліджень», «Філософія науково-дослідної діяльності».

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій із проблем розвитку суспільства та освіти; здійснювати рефлексію щодо актуальних проблем суспільного та індивідуального буття.

ПРН-2. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН-3. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з педагогічної освіти і науки та дотичних міждисциплінарних

напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН-5. Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в Україні та за її межами.

ПРН-6. Усвідомлювати та пояснювати закономірності і принципи вищої освіти, встановлювати зв'язки між ними, розкривати особливості їх реалізації у галузі педагогічної освіти і науки.

ПРН-8. Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогічної освіти, і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

1. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

II. Фахові:

ФК 1. Володіння знаннями у галузі освіти, зокрема про основні концепції, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему педагогічної освіти і науки, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної педагогічної освіти і науки аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.

ФК 3. Здатність збирати дані для наукового дослідження з проблем освіти, систематизувати та інтерпретувати їх.

ФК 4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної освіти, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи її розвитку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Бібліотечна система України: класифікація, типологія, система

Тема 2. Основні принципи організації і функціонування бібліотечних

установ

Тема 3. Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні

Тема 4. Система архівних установ України

Тема 5. Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів

Тема 6. Національний архівний фонд України

Тема 7. Документознавство як невід'ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня

Тема 8. Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні

Тема 9. Інформаційна культура дослідника

Тема 10. Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні засади функціонування бібліотечних та архівних установ

Тема 1. Бібліотечна система України: класифікація, типологія, система Наукове визначення основних понять: типи, види бібліотечних установ, сучасна концепція.

Класифікація бібліотек за різними ознаками. Типологічні риси національних, універсальних і спеціальних бібліотек.

Основи культури організації та функціонування бібліотечних установ. Мережа освітянських бібліотек.

Процеси інтеграції і взаємодії бібліотек України із закладами освіти в Україні. Основні напрями розвитку єдиної системи бібліотек.

Бібліотечна установа як система. Сутнісна системна модель бібліотечної установи. Бібліотечний фонд як підсистема бібліотеки. Функціональна характеристика бібліотеки.

Тема 2. Основні принципи організації і функціонування бібліотечних установ

Загальна характеристика бібліотечної справи. Форми бібліотечної діяльності. Підходи до ідентифікації бібліотечних мереж. Проблема якості бібліотечних фондів на сучасному етапі. Організація роботи бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів.

Тема 3. Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні

Основні положення законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в автоматизованих системах», «Про захист персональних даних». Нормативно-правова база для створення системи електронного документообігу.

Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу». Постанова КМУ № 55 від 17 січня 2018 року Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р.

Теоретичні засади правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, відповідно до Наказу Мінюста № 1000-5 від 18.06.2015 р.

Правила роботи архівних установ України (08.04.2013 № 656/5).

Нормативно-правове врегулювання архівної справи. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» (14.08.2012 р.) та «Про охорону культурної спадщини». Правила організації діловодства та архівного зберігання.

Кредит 2. Організація архівної справи Тема

4. Система архівних установ України

Поняття “система архівних установ” і “мережа архівних установ”. Структура архівної системи України. Державна архівна служба України (Укрдержархів). Система Укрдержархіву. Центральні державні архіви України. Місцеві державні архіви. Комунальні архіви. Галузеві державні архіви. Трудові архіви. Архівні підрозділи наукових установ, музеїв та бібліотек. Архівні підрозділи державних підприємств та організацій. Архівні підрозділи об'єднань громадян, релігійних організацій, приватних підприємств. Приватні архіви та архівні організації в Україні. Побудова архівного інформаційного середовища на базі генетично споріднених комплексів документів. Архівні фонди і справи (історична класифікація).

Тема 5. Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів

Розроблення правил і прийомів описування архівних документів: історичний аспект. Архівне описування: основні принципи, правила описування архівних документів. Правовий, фізичний та інтелектуальний доступ до документів Національного архівного фонду. Структура системи довідкового апарату. Типово-видова структура довідкового апарату архівів. Центральний фондний каталог. Міжархівні довідники: видова класифікація. Фондовий каталог архіву. Путівник по фондах архіву. Архівний опис; анотовані реєстри описів. Архівні каталоги: систематичний, хронологічний, предметний, тематичний, іменний, географічний. Схема класифікації документної інформації в систематичних каталогах державних архівів. Показчики. Архівні огляди документів.

Тема 6. Національний архівний фонд України

Поняття Національного архівного фонду (НАФ). Наукове і нормативно-методичне забезпечення формування Національного архівного фонду. Склад і структура НАФ України. Основні групи документів в структурі НАФ України. Шляхи формування НАФ. Експертиза цінності документів: завдання, принципи і критерії. Теорія експертизи цінності, її наукові засади. Тимчасове зберігання архівних документів. Постійне зберігання архівних документів. Правовий статус та право власності на документи НАФ. Організація доступу до документів НАФ. Правовий, фізичний та інтелектуальний доступ до документів НАФ. Державна реєстрація документів Національного архівного фонду. Джерела комплектування архівів. Робота державних архівів з джерелами комплектування.

Кредит 3. Документознавство в системі науково-дослідницької діяльності

Тема 7. Документознавство як невід'ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня

Текст документа, його характеристика. Рівні дослідження тексту документа: семіотичний, лексичний, семантичний (фактичний, контекстовий, інтертекстовий, концепційний). Методологічні, методичні засади документознавства. Емпіричний (спостереження, вимірювання, експеримент, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, моделювання та

ін.), теоретичний (аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний методи, метод сходження від абстрактного до конкретного та єдності логічного й історичного) рівні документознавчих досліджень. Філософські, загальнонаукові, спеціальні й часткові методи при роботі з архівними документами. Основні види архівних документів: управлінські, нормативні, кіно фотодокументи, патентні документи та ін.: загальна характеристика, вимог до роботи та опису джерел.

Тема 8. Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні

Основні напрями та форми використання архівних документів під час написання дисертаційного дослідження.. Основні правила та організація доступу до документів архіву. Інформаційне забезпечення фізичних осіб. Види запитів, що надходять до архіву, та їх інформаційне забезпечення. Генеалогічний пошук в сучасних архівах. Публікація архівних документів та оприлюднення відомостей, що в них містяться, у засобах масової інформації. Проведення інформаційних заходів в архівах з теми наукового дослідження здобувачів.

Кредит 4. Бібліотечно інформаційна культура здобувача в системі дослідницької роботи

Тема 9. Інформаційна культура дослідника

Інформаційна культура як фактор набуття дослідницької компетентності здобувача аспірантури. Проблема формування та розвитку інформаційної культури особистості в системі вищої освіти. Інформаційна культура: характеристика поняття, зміст, критерії прояву та методи формування в здобувачів.

Категорії інформаційної культури. Рівні інформаційної культури. Фактори виховання інформаційної грамотності здобувачів. Процес формування інформаційної культури.

Тема 10. Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника

Значення та напрями розвитку бібліотеки в інформаційному просторі дослідницького дослідження здобувача. Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника. Інноваційні і трансформаційні зміни у бібліотечній галузі та їх вплив на формування інформаційної культури дослідника. Місце бібліотек в системі інформаційних комунікацій.

Форми та методи роботи з формування інформаційної культури дослідника. Технологія орієнтування в глобальних інформаційних ресурсах, сервісах пошукових систем та сайтів бібліотек. Методика інтерактивного пошуку інформації в глобальному інформаційному середовищі, автоматизованих бібліотечно-інформаційних системах. Сучасні медіа-практики в роботі бібліотек.

3. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви кредитів	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. <u>Теоретичні засади функціонування бібліотечних та архівних установ</u>						
Тема 1. Бібліотечна система України: класифікація, система	10	2	2			6
Тема 2. Основні принципи організації і функціонування бібліотечних установ	10	2	2			6
Тема 3. Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні	10	2	2			6
Усього :	30	6	6			18
Кредит 2. <u>Організація архівної справи</u>						
Тема 4. Система архівних установ України	10	2	2			6
Тема 5. Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів	10	2	2			6
Тема 6. Національний архівний фонд України	10	2	2			6
Усього :	30	6	6			18
Кредит 3. <u>Документознавство в системі науково-дослідницької діяльності</u>						
Тема 7. Документознавство як невід’ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня	16	2	4			10

Тема 8. Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні	16	2	2			10
Усього :	30	4	6			20
Кредит 4. Бібліотечно інформаційна культура здобувача в системі дослідницької роботи						
Тема 9. Інформаційна культура дослідника	14	2	2			10
Тема 10. Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника	16	2	4			10
Усього:	30	4	6			20
Усього годин:	120	20	30			70

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади функціонування бібліотечних та архівних установ		
1.	Тема 1. Бібліотечна система України: класифікація, типологія, система	2
2.	Тема 2. Основні принципи організації і функціонування бібліотечних установ	2
3.	Тема 3. Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні	2
Кредит 2. Організація архівної справи		
4.	Тема 4. Система архівних установ України	2
5.	Тема 5. Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів	2
6.	Тема 6. Національний архівний фонд України	2
Кредит 3. Документознавство в системі науково-дослідницької діяльності		
7.	Тема 7. Документознавство як невід'ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня	2

8.	Тема 8. Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні	2
Кредит 4. Бібліотечно інформаційна культура здобувача в системі дослідницької роботи		
9.	Тема 9. Інформаційна культура дослідника	2
10.	Тема 10. Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника	2
	Разом:	20

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. <u>Теоретичні засади функціонування бібліотечних та архівних установ</u>		
1.	Тема 1. Бібліотечна система України: класифікація, типологія, система	2
2.	Тема 2. Основні принципи організації і функціонування бібліотечних установ	2
3.	Тема 3. Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні	2
Кредит 2. <u>Організація архівної справи</u>		
4.	Тема 4. Система архівних установ України	2
5.	Тема 5. Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів	2
6.	Тема 6. Національний архівний фонд України	2
Кредит 3. <u>Документознавство в системі науково-дослідницької діяльності</u>		
7.	Тема 7. Документознавство як невід'ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня	4
8.	Тема 8. Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні	2
Кредит 4. Бібліотечно інформаційна культура здобувача в системі дослідницької роботи		
9.	Тема 9. Інформаційна культура дослідника	2

10.	Тема 10. культура дослідника	Бібліотечно-бібліографічна	4
		<i>Разом:</i>	30

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми		Кількість годин
Кредит 1. <u>Теоретичні засади функціонування бібліотечних та архівних установ</u>			
1.	Тема 1.	Бібліотечна система України: класифікація, типологія, система	6
2.	Тема 2.	Основні принципи організації і функціонування бібліотечних установ	6
3.	Тема 3.	Нормативна база регламентації інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні	6
Кредит 2. <u>Організація архівної справи</u>			
4.	Тема 4.	Система архівних установ України	6
5.	Тема 5.	Використання (описання) архівних документів, довідковий апарат державних архівів, експертиза цінності документів	6
6.	Тема 6.	Національний архівний фонд України	6
Кредит 3. <u>Документознавство в системі науково-дослідницької діяльності</u>			
7.	Тема 7.	Документознавство як невід'ємна складова роботи з архівними джерелами здобувача наукового ступеня	10
8.	Тема 8.	Основні напрями використання архівних документів в науковому дослідженні	10
Кредит 4. <u>Бібліотечно інформаційна культура здобувача в системі дослідницької роботи</u>			
9.	Тема 9.	Інформаційна культура дослідника	10
10.	Тема 10.	Бібліотечно-бібліографічна культура дослідника	10
		<i>Разом:</i>	70

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Критерії оцінювання ІНДЗ:

№ п/п	Опискритерію	Максимальна кількість балів
1.	Повнота розкриття теми	10
2.	Логічність викладу матеріалу	6
3.	Оформлення, що відповідає вимогам	6
4.	Обсяг, що відповідає вимогам	3
5.	Захист роботи	15
Разом		40

Науково-дослідним завданням до навчальної дисципліни є:

1.) складання списку джерел (у т.ч. архівних установ України) за темою дисертаційного дослідження, їх систематизація та аналіз, а також написання статті (тез) з історіографії проблеми за результатами наукового пошуку та роботи з інформаційними джерелами;

2) проведення експертизи цінності для свого дисертаційного дослідження запропонованих архівних документів.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу дисципліни.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Здобувачу виставляється **90-100 балів**, якщо основні питання розкриті на високому теоретичному і практичному рівнях, студент без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння матеріалом лекційних і практичних занять, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом з навчальної дисципліни.

Для отримання оцінки «відмінно» здобувачу необхідно досконало знати всі теми освітнього компоненту та вміти демонструвати програмні результати навчання; виконати на відмінно всі практичні завдання, брати участь в обговоренні проблемних питань на всіх практичних заняттях; вільно використовувати методи дослідницької діяльності в архівних установах. Досконало знати і втулювати основи бібліотечно-інформаційної культури.

Здобувачу виставляється дуже **65-89 балів**, якщо він на достатньому рівні володіє передбаченими фаховими компетенціями та програмними результатами навчання; виконує завдання та бере впродовж навчання активну участь в обговоренні питань інформаційно-бібліотечної культури на більшій частині практичних занять. На достатньому рівні знає теоретичний матеріал дисципліни та вміє загалом самостійно його застосовувати під час наукового пошуку та власного дисертаційного дослідження. Вміє користуватися основними методами дослідницької діяльності в архівних установах.

Здобувачу виставляється **50-64 бали**, якщо він володіє тільки загальним поняттєвим апаратом, в цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань навчальної дисципліни допускає суттєві помилки; робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на основні питання викладача, але орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях теми.

Здобувачу ставиться <50, якщо основні положення програмного матеріалу він викладає з недопустимими помилками.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 170 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 кредити.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	ІНДЗ	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	60	400/100
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30			

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, тези, статті), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольна робота.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література База

2. Архівні установи України : довідник. Т. 2. Наукові установи, музеї, бібліотеки : у 2 кн. / Держ. архів. служба України, УНДІАСД ; упоряд.: С. Артамонова, А. Майстренко, Л. Одинока, Р. Романовський ; редкол. тому: О. Гаранін, О. Мельниченко, Ю. Прилепішева, Н. Христова. Київ, 2012. XXVII, 602 с.
3. Документно-інформаційне забезпечення сучасної професійної комунікації / А. Є. Прилуцька, О. О. Карпенко, Н. І. Парафійник, О. В. Медведь. Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін.-т», 2017. – 463 с.
4. Кулешов С.Г. Документознавство: Історія. Теоретичні основи. К., 2000. 162 с.
5. Матяш І. Б. Основні поняття архівознавства / І. Б. Матяш // Архіви України. 2010. № 3-4. С. 22-58.
6. Нефедов К. Ю. Теорія та практика архівної справи : навч.-метод. посіб. / К. Ю. Нефедов. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2009. 74 с.
7. Парафійник Н.І. Трансформація діяльності бібліотек в умовах інформатизації українського суспільства / Н.І. Парафійник // Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання : зб. тез наук. доповідей : IX Міжвузівського науково-практичного семінару(м. Харків 18 січня 2018 року, Нац. аерокосм. у-т»). Харків : «Нац. аерокосм. у-т» ім. М.Є.Жуковського «Харк. авіац. ін-т»), 2018. С.10-12.
8. Парафійник Н.І.Збереження і захист документів у закладах документноінформаційної системи/ Н.І. Парафійник // Людина,культура, техніка в новому тисячолітті : зб. тез наук. доповідей XXI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків 23 квітня 2020 року, Нац. аерокосм. у-т»). Харків : «Нац. аерокосм. у-т» ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т»), 2020. Частина I. С.5-8
9. Положення про Державну архівну службу України від 28.04.2021 р. №870-2015п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/870-2015-%D0%BF#Text>
10. Правила роботи архівних установ України від 07.11.2018 р. №z0584-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0584-13#Text>
11. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон України від 16.10.2020 р. №3814-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>
12. Робота архівних установ України з аудіовізуальними документами : метод. посіб. / Держ. арх. служба України, УНДІАСД ; Л. Ф. Приходько (керівник теми), Г. К. Волкотруб, В. В. Патик ; наук. редактор Т. О. Ємельянов. Київ, 2015. 390 с.
13. Швецова-Водка Г. Документознавство. Навчальний посібник / Рекомендований МОН України/ К., Знання 2007. 398 с.

Допоміжна

1. Бездрабко В. В. Документознавство в Україні: інституціалізація та сучасний розвиток. К.: Четверта хвиля, 2009. 720 с.
2. Борисенко С. До питання про шляхи вдосконалення роботи центральних державних архівів / Сергій Борисенко. 1999. Вип. 1. С. 250–254.
3. Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні : проблеми, здобутки, перспективи / Геннадій Боряк. 2002. Вип. 5. С. 9–18.
4. Карамаш С. Архівна періодика – реалії та перспективи. 2002. Вип. 5. С. 355–357.
5. Колобов О. Місце фондів особового походження в архівних довідниках / Олександр Колобов, Тетяна Варава. 2002. Вип. 5. С. 209–216.
6. Купченко В. Методична робота в архівах : вчора і сьогодні. 2005. Вип. 7. С. 29–34.
7. Лозицький В. Україна та світове архівне середовище. 1999. Вип. 1. С. 50–61.
8. Лозниця Я. Специфіка формування баз даних автоматизованої інформаційно-пошукової сис теми ЦДАМЛМ України. 2002. Вип. 5.
9. Пристайко В. Поняття «архівна інформація» в контексті Концепції

забезпечення національних інтересів України в архівній справі. 2006. Вип. 8. С. 40–47.

10. Експертиза цінності документів архівної україніки з метою внесення до складу Національного архівного фонду : методичні рекомендації / Держкомархів України, УНДІАСД ; укл. Селіверстова К. Т., Ковтун М. В. К., 2008. 23 с.

11. Застосування принципів і критеріїв експертизи цінності документів на сучасному етапі : метод. рекомендації / Державний комітет архівів України, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) ; уклад. : К. Т. Селіверстова (керівник теми), Л. В. Андрієвська, М. В. Ковтун, Н. М. Христова. К., 2009. 39 с.

12. Приходько Л. Ф. Фондування архівних документів: до історіографії проблеми. *Архіви України*. 2010. Вип. 1(267). URL: http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU_1_2010/6.pdf

13. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять: ДСТУ 2732:2004. Київ : Держспоживстандарт України, 2005. 31 с.

14. Клименко Т. Пріоритетні напрями діяльності обласних архівних установ України на сучасному етапі їх розвитку // Студії з архівної справи та документознавства. 2015. Т. 22-23. - С. 21-25.

15. Левченко Л. Архіви і архівна справа Сполучених Штатів Америки: історія та організація : монографія. Миколаїв : Іліон, 2013. 1204 с.

16. Приходько Л. Ф. Формування фондового принципу організації архівних документів у зарубіжному архівознавстві другої половини ХІХ ст. – початку ХХ ст. // *Архіви України*. 2013. № 2. С. 5-47.

17. Папакін Г. В. Сучасний стан законодавчо-нормативного забезпечення архівування документів: погляд архівіста. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2009. №4. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bdil/2009_4/3.pdf

18. Національний архівний фонд України: засоби інтелектуального доступу до документів. Довідник / Держкомархів України. К., 2002. 168 с.

19. Купченко В. Методична робота в архівах : вчора і сьогодні. *Архівознавство. Археографія. Джерелознавство* : міжвідомч. зб. наук. пр. 2005. Вип. 7. С. 29–34.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Веб-сайт Державної архівної служби України:
2. Веб-сайт Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства: <http://undiasd.archives.gov.ua>
3. Верховна Рада України - www.rada.kiev.ua
4. Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua
5. Державний комітет статистики - www.ukrstat.gov.ua
6. Міністерство освіти і науки України - <https://mon.gov.ua/ua>
7. Загальний міжнародний стандарт архівного описування: Українська версія. ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second edition. URL: http://www.archives.gov.ua/Law-base/Standards/1999_ISAD_G.pdf
8. Кодекс етики архівістів. URL: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Standards/2004-02-3-pr.4.pdf>

